

IZADIA ZAINDU EUSKAL TOKI~IZENAK MUNDUAN ETA EUSKAL EDESTIA XVII.

EUSKALERRIKO SEMEAREN EGIN BEARRA.

Edesti guztiko autueta edo kondaira onetan ikusi dogu, munduko gizarte onen on ikuski-zunerako, aldakuntza aundi baten bearrean dagoela, bestela gagozan lokatz artetik urtetea, gatz egingo jaku.

Ikusten dogulako alde batetik: Jainkoaren legeakaz bereztutako mundu au eta bere izatasun fisikoan eurekin guztiz mugatuta egonda, guzurrea guzurragaz bakarrik zentzutu⁽¹⁾ leikelako, norkeriaren asmatzailleak euren xautzailletasunaren⁽²⁾ lapurrezko maltzurkerian bizitzeko, egin bear dabezan ainbeste lapurketa ta naaskerizko ekintzakin noraiño eldu leikezan, geiago,

gaur ikusten dogunean, Beren legearen mugako deiadar guztiak biztuta dagozela, bizitza amiltegiaren⁽³⁾ ertzean kokatu dabelako.

Bestetik: norkerizko alderdikeri orreik sortu ziranetik eta nortasunetan, baita jakintzan be, zentzunezkoak ez diran naastukerizko lokatzartetan sartzen gaituelako, gure nortasunaren ardurazko denborak bizitz onetan, egiaren benetako adierazpen onak ikusi eziñik edo igarri barik igarotzen dirala, eta beren ondorioz, zentzun gabeke-
rizko ulermenean irauten dogu aurrera.

Zer egin ?.

Gure Euskal gogoko baitan zikinduta daukaguzan irteteko argibideak, zentzunez garbitu eta

(1) *Guzurragaz zentzutu = guzurrean zetzututeko.* (2) *Xautzaille = derroche, expendedor, gatzador, consumidor, despilfarrador.*

(3) *Amiltegia = precipicio o despenadero.*

geiago arduratu, Euskalerrriaren gizarteko nortasunak ordezkartzarako, edo eragille izateko daukan eskubideekin.

Gai-mundu onetan norkeriaren bear-kuntzazko alegiñetatik kanpo, nortasunaren zentzunezko ekintza onak bakarrik ekarri leukiezelako askatasunaren pakezko orekak.

A ta guzti urrun joan dira oraingoan, norkeriaren batzangotasunezko alegiñetan dabizenak, maltzurtasunezko edozein erakaz jabetu diralako danon ordain-zor eskubidearen ardurarekin.

Norkeriz bizi gure dabenak, bizitzeko bear doguzan mozkin guztiaren kontrola bear dabelako, beti aurreratatu dabe oinkada bat, munduko gizarte onek bere alkartasunerako emon bear dabezan aurrerako oinkadak emon orduko, eta orregaitik joan dira oraingoan ain urrun, lotsagizun edo begirune guztia galdu dabelako.

Nora joango ote da errigizarte bat bere aurre-rakuntzazko bizitzari begira, lapurtzazko antolakuntzan egiten dabezan egitamuekin ez bada gai, beren seme-alabak euren ezkontzaren bizitzarako be ezin bada be etxe bat edo ta bizitzeko bear dabena lortu ?.

Eta ez da txarrena ori: neska mutil gazte guzti orreik jopuzko lanean ipinita, ordaintzen dautsien sariekin, iñora edo eurak bizitzeko bear dabezan gauzetara ez zitezkezela sekula elduko premiñan ipintea da⁽¹⁾.

Nungo sasi-jainkoak ote dira orreik, gizaren iraunkortasuna zalantzan ipinteko ?.

Ori bai, gaia ta errigizartearen nortasunezko eskubidetik alde eginda, dan guztia esku bakarretan batzangotu gura dabe, goiko agintaritzatik asi eta danoen ardurak ezereztuta, eurak urre gorrizko txekorraren serbitzuan bizitzeko.

Al izango ete dabe, giza, euren oparotasunaren zerbitzura ipinteko alegiñean, klonetan astea ?.

(1)Premiñan = sueños y necesidades que estan ahí, pero en ningún caso alcanzable para ellos.

Astakerizko ergelkeri oneik noiz arte ?.

EUSKALERRIKO SEMEEI.

Edestitik zear aurkeztu dodan egoera ondagarritik⁽¹⁾ esan leike, ez dagoela urten biderik, eta ez da egia.

Aukera guztiak gure eskuetan egonda, danok garalako arduradunak, ondameneko estutasun onetatik urteteko antzezleriak.

Askotan esan leike, ipinten dabezan asmakizun txarrak⁽²⁾, eta euren alegiñetan indar geiegi daukielako, ezin dirala geratu edo ta txarrak dirala adierazpendu aitzaki lez, areik eta beren zentzun okerrakaz, ormaren aurka burua apurtu arte.

Orain gagoz gure giza barne edo baitazko⁽³⁾ aukera orreitan, edesti guztitik etorri dan giza ta errigizartearen berezko eskubide guztiak za-

palduta, bizi onek mugatuta daukazan bereztasunezko legeakaz topo egin dabelako.

Muga onetara elduta, mundu onen goiko agintaritzazko ulermenekoari be, euren giza baitak txarto goazela esaten dautsiela, “uste dot, oldozten asita egongo dirala”.

Jainkoaren Legeak egiten dauskun oarpidera⁽⁴⁾ eldu gara, eta beragaz, gogarketaren aldira⁽⁵⁾.

Ze gogapenagaz baiña?

Edesti guztian meatxuzko indarrarekin etorri dan erromatar asmakizun ori, eskubide guztiak zapaldu eta daukagun nortasunaren ardurazko giza legetik kanpo itzita, munduko gizarte guztia garrasika ekarri ondoren, abarrakitu⁽⁶⁾ edo azken gaizto baten amaitzen dabil.

Eta beren aurka, beste ainbesteko indarrakin jantzi ziran komunismuaren burutapenak be, norkeri

(1) Ondagarritik = catastrofico/a. (2) Asmakizun txarrak = eta onek, bimilla urte baiño geiago daukaz, nai ta gogortzen asi zaretik 1.683 urte euki. (3) Baitazko = conciencia. (4) Oarpidera = advertencia. (5) Gogarketaren aldira = al momento de reflexión. (6) Abarrikatu = estrellar, hacer trizas.

bidez euren beste ainbesteko kaizar zaleak biurtu ziran lez, oneik be uts galanta egin dabe.

Eta gaur, sasi asmakizunean datozen diruaren batzangotasunezko burutapenai, norberekeria leku guztietatik sartzen jakolako, beste ainbesteko uts galanta egin dau.

EUSKALDUNAK ZER EGIN ?.

Gure giza barrenak edo baitak⁽¹⁾ ixartu eta oartu, Euskalerrriak edesti guztitik dakarren eten bako borroka onetatik, gure izatasunezko nortasunean apurtu edo murriztu jakuzan gauza guztiak, berrezkuratu egin bear doguz.

Eta ezinbesteko gogo alegiñean, gure erri miñan, ainbeste zor dautsagun maitasunezko euskerea nortasundu. Len berak, gugaz egin eban antzera.

Euskaldunak or daukagulako nortasunaren izatasunezko altxor aundiena.

Baiña, lerkai eta izkilluaren ilketa barik.

Zorionez, denbora orreik joan dira, eta gauza orreikaz irauten ba dogu, gure buruetara lerkai orreik botatea bezala da, eurak norkeriz jokatzeke, guk baiño indar eta maisutasun aundia goa daukielako.

Eta euren norkerizko lege-joko orretan, guk bardiñ erantzun ezkeru, munduko gizarte aurrean, daukagun pakezko eta askatasunaren demokrazizko izaera, izutzailenagaitik⁽²⁾ aldatu edo itzuli egiten deuskulako.

Gure etsaiak, ori gure dabe ba.

Gure babeserako ibiltan doguzan izkilluak, eurenak legeztu egiten dabelako.

Orregaitik, eurak gudaren indarragaz al ezin izan dabena, guk gure iñozokeriakaz⁽³⁾ egin daigula gura dabezelako.

Guk, Jainkoak ipini euskun legeari begira eta egi osoan, nai ta nai ez jokatu bear dogu.

(1) Baitak = conciencias. (2) Izutzaille = terrorista. (3) Iñozokeriakaz = ingenuidad, necedad, simpleza.

Mundu onetan, gure euskal askatasunezko elburua lortzeko, Jaungoikua ta beren legeak diralako ardatz nagusienak bizitz onetan.

Eta al doguzen alegiñak len bait len egin: gaur gagozan menperatzaillezko nacional katolicismo laterri lapur onetatik urten, gure euskal ordezko ardurak Jaungoikuaren legez bete daiguzan, beti, mundu onen beste berezko erri guztiekaz batera.

Euskalerrria, mundu ta Europa onen izar aundienetariko bat da.

Ez dau merezi beren seme batzuk arrotasunezko berotasunean, beragaitik egiten dabena egiteko, eta gutxiago beste erbesteko laterriak, bere euskal nortasunean bizitzeko ipinten dautsoezan eragozpideak.

Danok lanpetu bear gara, daukaguzan ordezkarritzazko ardurak bete daiguzan zentzuzko banean.

Alderdikerien gaiñetik edo nai eta alderdian batuta egon arren, elburu bakar bat bear dogu.

“Euskalerrria edo ta euskadi eta euskerea dira, izadiak daukan legeagaz batera, zaindu bear doguzenak”

Atutxa'tar Paul

Zornotza'n 2.013'an Urtarrilla'ren 15ean

